

СВОБОДА

LIBERTY

ЖУРНАЛЪ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 17-го Лютого 1898.

Число 7.

Календарь.

17	Ч.	Анѣфия
18	П.	Вуколъ епископъ
19	С.	Масовустная (Задущья)
20	Н.	МАСОВУСТНАЯ. Ф. одора
21	П.	Никифаръ
22	В.	Араламий
23	С.	Василій священномученикъ

Звѣсть.

Справозданіе „Совза“ — Изъ судовою салѣ. — Колька словъ про руски читальнѣ въ Америкѣ. — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Канады. — Що чувати въ свѣтѣ? — Новинки. — Посмертны вѣсти. — Вѣсти робѣтничья. — Фейлетопъ. Язъ панѣ собѣ бѣды шукать. — Вѣкъ мостъ сестры. — Оголошена.

УВАГА.

Хотѣя приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. George Chylak
OLYRHANT, PA.

И увѣдомлять секретара подъ адресою.

Rev. John Ardan
P. O. Box 418
OLYRHANT, PA.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Приступили слѣдующіи новіи члены до „Р. Н. Союз“ въ мѣсяцъ Января 1898 р.

1.	Гальковичъ Юрій	783
2.	Гербутъ Филим.	783
3.	Скрипко Осипъ	784
4.	Мончакъ Петро	784
5.	Урда Тимко	785
6.	Льорчакъ Теод.	815
7.	Горковичъ Ал.	815
8.	Гайко Онуфрій	816
9.	Витовскій Кость	816
10.	Сотакъ Семанъ	817

11.	Поступакъ Кость	787
12.	Курилякъ Вас.	787
13.	Хохля Ант.	788
14.	Филовичъ Петро	788
15.	Филловичъ Тимко	789
16.	Финчакъ Юрко	789
17.	Сквиракъ Прокѣпъ	790

18.	Грачанъ Мих.	790
19.	Сквиракъ Андрій	791
20.	Вабикъ Гнатъ	791
21.	Войчакъ Ив.	792
22.	Баранчакъ Ив.	792
23.	Грацонъ Ив.	793
24.	Мошковский Ив.	793
25.	Ковдра Мих.	794

26.	Сабать Ив.	794
27.	Гуретакъ Фил.	795
28.	Журакъ Ал.	795
29.	Канторъ Дмитро	796
30.	Корба Павло	796
31.	Дудичъ Арсеній	797
32.	Вариха Теодозій	797
33.	Пандракъ Ант.	798
34.	Бекъ Мих.	798
35.	Маховскій Ант.	799
36.	Смольницкій Пет.	799
37.	Илько Николай	800
38.	Молчанъ Стеф.	800
39.	Павелчакъ Лука	801

40.	Демко Семанъ	801
41.	Хованскій Ак.	802
42.	Патрошъ Алек.	802
43.	Каплунъ Емиліянъ	803
44.	Петровскій Стеф.	803
45.	Пирчъ Мих.	804
46.	Коцуръ Мих.	804
47.	Зелънко Осипъ	805
48.	Гамуляки Вас.	805
49.	Носѣка Ив.	806
50.	Пеко Юрій	806
51.	Фецко Петро	807
52.	Купецъ Ив.	807
53.	Фецко Мих.	808
54.	Малчовскій Анд.	808
55.	Герлякъ Юрко	809
56.	Книшъ Ив.	809
57.	Секеракъ Ив.	810
58.	Списакъ Анд.	810
59.	Цонъ Мих.	811
60.	Купдракъ Ив.	811

61.	Качишъ Ив.	812
62.	Балъвичикъ Юрій	812
63.	Решетаръ Лука	813

64.	Вагранъ Филипъ	813
65.	Симчакъ Илько	814
66.	Малишъ Мих.	814
67.	Давончикъ Мих.	589
68.	Бабякъ Данько	590
69.	Траяновичъ Теод.	590

70.	Миханла за дец. п. янв.	13.00
71.	Симпсонъ, Па. Члены	10.00
72.	Лансфордъ, Па. Братство	49.75
73.	Рождества Пр. Дѣвы	49.75
74.	Майфилдъ, Па. Братство	24.50

75.	Кашницка Таціянна	50
76.	Липтакъ Марко	50
77.	Ругала Юстинъ	50
78.	Карлякъ Василь	50
79.	Демянъ Федоръ	50
80.	Дуда Иванъ	50
81.	Живанъ Василь	50

82.	Спрантонъ, Па. Чл. Бурдзякъ С.	3.00
83.	Майфилдъ, Па. Члены:	
84.	Дзвончикъ Михаилъ	3.50
85.	Спуляничъ Олекса	1.00
86.	New Kensington, Pa. Чл.:	
87.	Вѣдникъ Павло	1.25
88.	Oldforge, Pa. Члены:	
89.	Басалига Гриць	0.50
90.	Мерена Яковъ	1.50

91.	МакДодо, Па. Братство	20.00
92.	Пок. Пр. Богородицѣ	20.00
93.	Шамокинъ, Па. Братство	62.30
94.	Св. Кир. и Метод.	62.30
95.	Разомъ	\$674.95

96.	Дня 31. января 1898 р. Оу	
97.	мавъ „Союз“ головнигъ гро	
98.	ша въ касѣ \$1607.41, сло	
99.	въ четыре тысячь шѣсть	
100.	сто сѣмь долѣвъ и шѣсть	
101.	цѣнть. Зъ того фондъ желѣз	
102.	ннй выносивъ 1832.80. —	
103.	Люде вписуйте ся до „Со	
104.	юза“, бо нѣкто зъ Васъ не	
105.	знае що коли котрого спѣт	
106.	каги може!	

107.	Яковъ Руданичъ	2.00
108.	Петро Варна	2.00
109.	Микола Сасъ	2.00
110.	Микола Ванько	2.00
111.	Матѣй Скрипъ	2.00
112.	Осипъ Ванько	1.50
113.	Т. Tonawanda, N.Y. Члены:	
114.	Тимко Хома	1.50
115.	Иванъ Перунъ	1.50

116.	Ansonia, Conn. О. Вончев	1.00
117.	скій за водзнаку	1.00
118.	Waterbury, Conn. Члены	7.00
119.	Ansonia, Conn. Братство	
120.	св. Петра и Павла	13.75
121.	Cohoes, N.Y. Члены	3.00
122.	Mt. Carmel, Pa. Братство	
123.	св. Петра и Павла	21.00
124.	St. Clair, Pa. Братство	
125.	Пресв. Богородицѣ	12.50

126.	Mt. Carmel, Pa. Братство	25.00
127.	св. Димитрія	
128.	Elmira, N. Y. Брат. св.	
129.	Миханла за дец. п. янв.	13.00
130.	Simpson, Pa. Члены	10.00
131.	Lansford, Pa. Братство	
132.	Рождества Пр. Дѣвы	49.75
133.	Майфилдъ, Па. Братство	24.50
134.	св. Кир. и Метод.	
135.	Centralia, Pa. Члены:	
136.	Кашницка Таціянна	50
137.	Липтакъ Марко	50
138.	Ругала Юстинъ	50
139.	Карлякъ Василь	50
140.	Демянъ Федоръ	50
141.	Дуда Иванъ	50
142.	Живанъ Василь	50

143.	Spranton, Pa. Чл. Бурдзякъ С.	3.00
144.	Майфилдъ, Па. Члены:	
145.	Дзвончикъ Михаилъ	3.50
146.	Спуляничъ Олекса	1.00
147.	New Kensington, Pa. Чл.:	
148.	Вѣдникъ Павло	1.25
149.	Oldforge, Pa. Члены:	
150.	Басалига Гриць	0.50
151.	Мерена Яковъ	1.50

152.	МакДодо, Па. Братство	20.00
153.	Пок. Пр. Богородицѣ	20.00
154.	Шамокинъ, Па. Братство	62.30
155.	св. Кир. и Метод.	62.30
156.	Разомъ	\$674.95

157.	Дня 31. января 1898 р. Оу	
158.	мавъ „Союз“ головнигъ гро	
159.	ша въ касѣ \$1607.41, сло	
160.	въ четыре тысячь шѣсть	
161.	сто сѣмь долѣвъ и шѣсть	
162.	цѣнть. Зъ того фондъ желѣз	
163.	ннй выносивъ 1832.80. —	
164.	Люде вписуйте ся до „Со	
165.	юза“, бо нѣкто зъ Васъ не	
166.	знае що коли котрого спѣт	
167.	каги може!	

168.	Яковъ Руданичъ	2.00
169.	Петро Варна	2.00
170.	Микола Сасъ	2.00
171.	Микола Ванько	2.00
172.	Матѣй Скрипъ	2.00
173.	Осипъ Ванько	1.50
174.	Т. Tonawanda, N.Y. Члены:	
175.	Тимко Хома	1.50
176.	Иванъ Перунъ	1.50

177.	Ansonia, Conn. О. Вончев	1.00
178.	скій за водзнаку	1.00
179.	Waterbury, Conn. Члены	7.00
180.	Ansonia, Conn. Братство	
181.	св. Петра и Павла	13.75
182.	Cohoes, N.Y. Члены	3.00
183.	Mt. Carmel, Pa. Братство	
184.	св. Петра и Павла	21.00
185.	St. Clair, Pa. Братство	
186.	Пресв. Богородицѣ	12.50

187.	Яковъ Руданичъ	2.00
188.	Петро Варна	2.00
189.	Микола Сасъ	2.00
190.	Микола Ванько	2.00
191.	Матѣй Скрипъ	2.00
192.	Осипъ Ванько	1.50
193.	Т. Tonawanda, N.Y. Члены:	
194.	Тимко Хома	1.50
195.	Иванъ Перунъ	1.50

196.	Ansonia, Conn. О. Вончев	1.00
197.	скій за водзнаку	1.00
198.	Waterbury, Conn. Члены	7.00
199.	Ansonia, Conn. Братство	
200.	св. Петра и Павла	13.75
201.	Cohoes, N.Y. Члены	3.00
202.	Mt. Carmel, Pa. Братство	
203.	св. Петра и Павла	21.00
204.	St. Clair, Pa. Братство	
205.	Пресв. Богородицѣ	12.50

Иванъ Глава
председатель.
Юрій Хвлякъ — **Ив. Арданъ**
касиръ. секретарь.

ПРИСТУПАЙТЕ ДО
„С О Ю З А!“

ИЗЪ СУДОВОИ САЛѢ.

(Справозданіе спеціального корреспондента „Свободы.“)

Свѣдковъ переслухуютъ

Учитель зѣ школы въ Латтимеръ зѣбавъ, що вѣнъ видѣвъ, якъ депутованій стрѣляли на робѣтничковъ. То саме зѣбавъ и учителька тои школы и вказали они обои на тѣхъ депутованыхъ, котри брали участь въ томъ нелюдскомъ мордѣ. Депутованій, котри до теперъ сидѣли въ лавкахъ и зѣ безцельными мѣнами глядѣли на свѣдковъ, поховали свои пыки за газеты, якъ прийшло ся имъ показати свѣдкамъ. Адвокатъ робѣтничковъ запротестовавъ противъ того, щобъ мордерцѣ ховали ся за газеты. „Вы повинни такъ смѣло двити ся ту въ лице каждому, якъ дивилпсте ся тогда, коли мордовалисте бѣдныхъ, безоружныхъ робѣтничковъ“ — сказавъ оборонца.

Адвокатъ мордерцѣвъ Лепана старавъ ся доказати, що дѣти школьни и цѣле населене въ Латтимеръ тремѣло зѣ страху передъ бандою страйкуючихъ робѣтничковъ. Учитель и учителька заперечили тому. Свѣдковъ дръ Келаръ, головнигъ лѣкаръ газельтонского шпиталъ зѣбавъ, що богато убитыхъ и раненыхъ булѣ пострѣляни зѣ заду. — Переслухуютъ свѣдковъ дальше. Помѣжь котрымъ находить ся колькохъ священниковъ. Судія оказуе на каждомъ словѣ сторонничимъ — рѣчь певна, що его бароны угльовый перекупили.

Мордерцѣ ходять вольни.

Еще въ новембрѣ вышлѣ бейхъ мордерцѣмъ робѣтничковъ въ Латтимеръ и по нынѣ

не водновленіи. Нечувана рѣчь въ исторіи навѣтъ судѣвничства американского. Адвокатъ Gorham жадавъ, щобъ мордерцѣвъ водставлено до арешту, ажъ поки бейлѣвъ за себе не поставятъ. Адвокатъ Leland назвавъ своего колегу брехливымъ падлюкою и булѣ бы ся побилѣ панове оборонцѣ, только другіи адвокаты розборонили. Судія вмѣсто казати замкнути мордерцѣвъ, якъ того справедливѣсть вымагае, позволявъ имъ, щобъ за 2 годны постарали ся о бейлѣ. Таке крайне сторонничѣ рѣшене судіи выкликало въ салѣ велике огорчене. Газеты, котри ще яке таке почуте справедливости мають, обурили ся крайно. Уже нынѣ послѣ того можъ сказати, що сей цѣльній процесъ то лишь комедія. — Переслухуютъ свѣдковъ дальше и вѣ зѣбавъ, що робѣтнички йшли спокойно, безъ оружія и що шерифъ и депутованій поповнили просте мордерство.

Депутованій мордерцѣ робѣтничковъ водновилѣ бейлѣ. Компанія філадельфійска поставила за каждого депутованого бейлѣ \$5,000 разомъ \$340,000. — Судія одержавъ листъ зѣ погрозами, але вѣнъ собѣ зѣ того нѣчого не робить, каже, що нѣякій погрозы на его „осудѣ“ не годни вилынути. Сей „сраведливый“ судія наумиане бештали ся въ судѣ, бо остро ихъ покарае за образъ пресвѣтлого суду. Такожъ карае судія тѣхъ корреспондентѣвъ зѣ судовою салѣ. Я не бою ся, бо не вмѣе судія по руски читати, отже я могу на него говорити що менѣ подобае, а волосъ зѣ головы менѣ не спаде.

Переслуховано дальше свѣдковъ: Silas Jones судія покою зѣ Hazleton, Георгій Егеръ майнеръ Полякъ и другіи. Вѣ они зѣбавъ, что робѣтничковъ напавъ шерифъ и депутованій якъ розбишакъ и якъ безоружну звѣрину стрѣляли зѣ заду и що они вѣже напередъ по готеляхъ хвалили ся, що выстрѣляютъ ту звѣрину.

Судія присягилѣ достать листы зѣ погрозами, але судія Woodward ихъ успокоюе, щобъ нѣчого не бояли ся, только чтобъ листы складалѣ въ руки прокуратора. Вѣе газеты заговорили про сторонничѣсть судіи Будварда. — На плейсѣ Edwardsville водбуло ся масове згромажене робѣтничковъ, котри сильно критиковали поведене того судіи на процесѣ и запротестовали противъ такого нелюдского суду.

Судія Woodward човѣкъ зѣ кости и крови баронѣвъ угльныхъ. Его батько мае величезнигъ копальнѣ вугля въ Wyoming Valley, и такожь судіею. Отже крукъ круковъ ока не выдзубае.

Переслуховано дальше свѣдковъ: Ивана Юркевича, Ивана Туска, похоронника замордованыхъ и Яна Енджеевского. Зѣ ихъ зѣбавъ доказуе, якъ на долопи, що шерифъ и депутованій поповнили найогиднѣйше мордерство. Зѣ ихъ зѣбавъ выказалось, что депутованій Arto Pardee Platt подеръ американску фану. — Свѣдковъ переслухуютъ дальше.

(Дальше буде).

ЯКЪ ПАНЪ СОБѢ БѢДЫ ШУКАВЪ,

Кавка
ИВАНЪ ФРАНКА.

(Конецъ).

На луцѣ кипѣла работа, шелестѣли вилѣ обертаячи сѣно, йшли розмовы, жарти, роздавали ся свѣтанки. Завѣдатель ходивъ по луцѣ, розставленій гайдуки зѣ канчуками пильнували працюючихъ и подгоняли лѣнливыхъ.

— Га, прецѣнь и сей кумъ йде! — крикнувъ завѣдатель, побачивши пана. — Витайте куме! Вы певно ще не по свѣданю! Гей хлопцѣ, дайте во ему свѣдане, якъ належить ся!

Въ одной хвилѣ гайдуки кинули ся на пана и повалили его на землю. Одинъ сѣвъ ему на голову, другій на ногу, а два почали молотити канчуками. Завѣдатель смѣявъ ся и похваливъ ихъ зручѣсть.

— Ну, а теперъ покрѣпивши ся марш до работы — сказавъ весело завѣдатель. Панъ мовчки взявъ ся до працѣ. Не думавъ нѣ про що, добувавъ останковъ силъ, чтобы зрѣвнати ся зѣ другимъ, але не могъ.

— Е, якъ бачу, куме, вы нынѣ не въ гуморѣ! — крикнувъ надъ номъ панъ завѣдатель и скропивъ его канчукомъ. — Скорше, скорше! Спотѣлий, змученій, ледво живий грабавъ панъ сѣно, нѣчто не мовлячи нѣчого не думаючи, якъ машина. Одно лишь слово повторявъ, те саме, котре вчора ще здавало ся ему подлю брехнею а нынѣ такъ величезного для него значѣня:

— Бѣда! бѣда! бѣда!
А коли въ концѣ въ хвилѣ найвышого змученія панъ думавъ, что тутъ упаде безъ духа по середѣ луки и не встане больше, коли вѣже руки, ноги и груди рѣшучо водмовляли службы, завѣдатель крикнувъ наразъ:

— Досить, идѣть вѣсти!
Самъ выпали зѣ руки пановыхъ граблѣ, самъ опустили ся руки, вѣзъ усѣвъ на томъ мѣсци, де стоялъ и не говоривъ нѣчого, лише воддыхавъ и шептавъ:

— Боже, чи ще не досить?

Колька хлопѣвъ зблизило ся до него, розпитуючи про жѣнку и дитину. Панъ мовчавъ хмарный. Зрозумѣли его киваючи головами шенѣтлѣ:

— Со духи праведными упокой ихъ Господи!

Якась милосерна душа вѣткнула ему въ руку кусникъ чорного, разового хлѣба, печеного зѣ помѣшаныхъ останковъ муки житной, ячмѣнной, вѣваленой и стоколосы. Панъ бувъ лодный, то й не надумуючи ся почавъ грызти той твердый хлѣбъ. И разомъ зѣ хлѣбомъ якесь огорчене, обезсилене и роздразнене опанувало его. Доси вѣнъ неясно якось представлявъ собѣ свое положене и вѣривъ, что все те або страшный сонъ або лише хвилева проба долѣ, кара за его твердый упѣръ и що леда хвила чудомъ якимось усе змѣнитъ ся и вѣнъ верне на свое давне мѣсце. Але коли поповѣвъ хлопского хлѣба, що каменемъ залегъ у его жолудку, вѣра та почала розливати ся въ нѣвоцѣ и вѣнъ почавъ розумѣти, что те, шо стало ся вчора, вѣже не водстане ся нѣколи. „А до топ хаты вѣвошвы ты на те, чтобы больше зѣ ней не выити“ — пригадали ся ему слова дивного молодця и вѣнъ похливавъ голову, якъ засудженій злочинецъ и сидѣвъ въ нѣмомъ сетовнѣю.

Не жалъ ему було за минувшиною, та про те теперѣшность болѣла его ненастанно, тягомъ, якъ болитъ хробачливый зубъ. Наразъ здѣбнувъ ся и наруживъ слухъ. Тутже за нимъ на копи сѣна сидѣвъ завѣдатель, занятый живою розмовою зѣ завѣдателемъ сусѣдного маекту, котрый передъ хвилею приѣхавъ на кони. Говорили по нѣмецки, очевидно не боячи ся, чтобы ихъ не подслухано и знаючи, що жаденъ хлопъ по нѣмецки не розумѣе.

„SVOBODA“ (LIBERTY) Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“ Mt. CARMEL, PA. P. O. Box 13.

Предплата річна2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші просятъ высылати по дѣ адресу:

То „SVOBODA“ P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЩО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдуючій книжки:

Канадїйска Русь Написавъ Н. Дмитрѣвъ ЦѢНА 10 цт.

Якъ чортъ заслуживъ кусника хлѣба. ЦѢНА 10 цт.

Образки зъ Америки. Написавъ Бузько. ЦѢНА 10 цт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ Ч. І. Написавъ М. Павлицъ. ЦѢНА 15 цт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“

Кѣлька словъ про рускї читальнї въ Америкѣ.

Наше жите въ Америкѣ есть водгомомомъ жита нашихъ братѣвъ въ Галичинѣ и на Угорщинѣ зъ тою рѣзницею, що условныи житевїи ты, рѣжнїи водъ такихъ въ старѣмъ краю и звѣдѣти и жите наше носать свои признаки въ дѣтѣмъ рѣжнїи водъ старокраевыхъ.

Якъ однакъ добре вглядѣти въ нашїи организациї, якї мы до теперъ сотворили, якъ заглянути ажъ въ рѣдинне жите нашего рѣбѣтника, то они въ сути рѣчи нѣчимъ не рѣжнїати ся, водъ того всего, що мы колїсь въ дома покинули.

Новѣйшимъ часами заплалл ся мы до закладованїи читальнї тай читаемо майже въ кождѣмъ числѣ „Свободы“, що тамъ, а тамъ заложили читальню — сходить ся, читають, водбувають вечерки, деклямууть про рѣдну мову и рѣдне слово, а навѣтъ и коломыйки танцюють. Гарна рѣчь анѣ слова. Але менѣ пригадують ся, якъ разъ нашїи часы въ Галичинѣ въ 80 рокахъ, коли то патриоты закладали на глумъ читальнї и писали дописи до „Дѣла“, або до „Галичанина“, зовсѣмъ такого самого змѣсту, якъ то недавно была допись зъ Jersey City. Перешумѣли ти дописи, читальнї заснѣтлїсь, ажъ поки „Просвѣта“ не зьорганизовала тыхъ читальнї въ одно тѣло и ненадала имъ характеру економичныхъ товариствъ, побѣчь ихъ характеру просвѣтного. Вандрѣвнїи учитель господарства ѣдѣти по читальняхъ, держитъ водчїти, здає справозданїя центральному Выдѣлову „Просвѣты“ и звязъ всѣхъ читальнї, задержуєсь и читальнї стоять. Чи довго будутъ на томъ грунтѣ стоити, покаже будучность.

— У насъ въ Америкѣ точь въ точь те саме дѣе ся. Першїи читальнї вегетовали вже водъ кѣлькохъ лѣтъ въ Maufield, Shamokin и Olyphant. Они кажу вегетували, — прецѣ се не булї товариства. Въ недѣлю по вечѣрни сходили ся люди и слухали, якъ оденъ письменнїи читавъ на голосъ. А що вѣнь читавъ менче зъ тымъ. Те читавъ, що було водъ рукою. Се якъ кажу не булї товариства, только

люде не зьорганизованїи, безъ жадныхъ статутѣвъ сходили ся, якъ хотѣли и слухали, якъ хтось читавъ, або книжочку Общества им. Млх. Качковскаго, або мїссїиу книжочку Джульинскаго. Нѣчого иншого не мѣгъ народъ почути, бо нѣчого иншого въ Америкѣ не було. — Минувшого року заложено читальнї въ Mt. Carmel, Shenandoah и вже виднопевнїи поступъ, вже выбрано навѣтъ выдѣлъ, вже яко тако зьорганизоване. Читаю педагогъ въ „Свободѣ“, що заложено читальнї въ Jersey City и въ Ansonia. Слава тобѣ Господи — маємо нынѣ ажъ 7 рускихъ читальнї: Shamokin, Maufield, Olyphant, Mt. Carmel, Shenandoah, Jersey City и Ansonia. — Ти читальнї нынѣ еще стоить на дуже слабѣмъ грунтѣ, а навѣтъ инакше не може бути. Щобъ читальня добре стояла, мусятъ мати багато письменныхъ членѣвъ, а члени будѣть тогда держати ся читальнї, если читальня подасть имъ здоровїи покармъ, если бїбліотека читальнї зможе подати членамъ книжки такїи, котрїи зможуть живо заинтересовати члена и подавати ему змогу образоватися.

До теперъ еще лихо. Мы не маємо книжокъ погрѣбныхъ для нашего чоловѣка. Книжочки Общества Качковскаго нѣчимъ не заинтересують амер. рѣбѣтника, анѣ западѣмъ плаксива Маруся Основяненка, анѣ навѣтъ Сѣчкаря Франка.

Рѣбѣтникъ амер. потребує однимъ словомъ американской книжки, а мы тымчасомъ крѣмъ часопїси, анѣ одной такой книжки не маємо. Поданїи проектъ М. Макаромъ, получитьи все читальнї въ одно товариство просвѣтне навѣтъ канечнїи. Если не зьорганизуємо въ одне тѣло тыхъ завязковъ нашихъ просвѣтнїхъ, они порозлѣтають ся, порозлазять ся поволи, якъ се було зъ читальняхъ, позавязованымї на такихъ подставахъ въ Галичинѣ. Если вже прїйде до такого зьорганизованїи и выбере ся головнїи выдѣлъ, котрїи будѣть влаивно становити просвѣтне товариство, тогда можемо мати надѣю, що нашїи читальнї зможуть якїсь часъ итновати, якїи кругъ дѣланиа буде того вы-

дѣлу, то вже буде назначено въ статутахъ. Але нѣмы дочекаємось того зьорганизованїи, нѣмы мы дочекаємось статутѣвъ, нѣмы мы дочекаємось тыхъ батьковъ просвѣтнїхъ, що будутъ свѣтлїи амер. Руси, намѣтреба вже теперъ и то якъ найскорше постарати ся о погрѣбнїи книжочки для тыхъ читальнїковъ, бо безъ тыхъ книжочокъ читальнї розпадуть ся, нѣмы мы ихъ еще зможемо зьорганизовати. До сей роботы мало одного чоловѣка, потреба бодай 5 людей. Одже зберѣмъ ся 5 людей вызначѣмъ собѣ плянъ роботы выдвѣнцтва книжочокъ, подѣлѣмъ помѣжь себѣ роботу, выступѣмъ якъ найскорше зъ першою книжочкою, а робота вѣйдѣ въ рухъ. Чекати и читати справозданѣ зъ руху читальнїного и тѣпнѣти ся тымъ, що дѣе тамъ коломыйки читальнїки собѣ вѣдѣти, вже мы нынѣ не повиннїи. На першу книжочку просвѣтну, я приготавливаю коротку исторїю „Пеннспльвенїи“ и сподѣюсь незадолго передати до друку. Справу читальнї, справу дуже важну повиннїи мы всесторонно обговорювати, для того сподѣюсь, що мои товаришѣ и другїи люде интеллигентнїи заберуть въ тої справѣ голосъ. Найширша дискусїя ту не зашкодитъ.

Исторїя Дмитрѣвъ.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Школа, то чиста напастъ на порядныхъ людей, школа то щось горше водъ почеснїи, се чистый непотрѣбнїи тїгаръ, котрого панїи вѣрокомъ прїдумал, щобъ це больше придавати рускаго селянина и цопри другихъ его тїгарахъ и драчкахъ звести его на пѣнацо. Такой думкѣ про школу булї нашїи рускїи люде въ краю, а и до нынѣ ще сей поглядъ зовсѣмъ не перемѣнѣ ся. Сей поглядъ на школу и послыане до ней дѣтей затыгнули и нашїи люде до Америкѣ тай за працею на хлѣбъ насущнїи анѣ въ гадцѣ имъ не було про якусь науку для дѣтей. Декотрїи, що вже больше бачили свѣта булї иншого погляду та що-жь коли ихъ була горстка, ихъ слова не мали наименшого значѣнїи. Рѣвно-жь и наклику-

ванїи въ газетахъ закладати школы прогомюювали безъ жадныхъ наслѣдковъ и здавало ся, що зъ тою водразою до школы народъ нашъ загине, дѣти якъ котрїи походятъ зъ рѣкъ до англїйской школы то вже и досить мудрощамъ — про руску школу и чутки не було. Та теперъ въ тыхъ часахъ мы бачимо трохи водраднїишїи проявъ мѣжь нашии рускими рѣбѣтниками въ Америкѣ. Скрозъ де большою масою жиють Русины найде ся хаба менча половина, котра не такъ противна школѣ якъ радше равнодушна.

Всюды дають ся чути голоса, що руской школы треба заразъ, сейчасъ и го доброй школы не только такой, щобъ дѣтина навчила ся „отченашу“, а больше нѣчо. И стають сїи школы засновувати. Правда, они ще лишѣ початковїи то и де-що можна-бъ имъ закинути, але се нѣчо, зъ часомъ удосконалять ся, адже-жь звѣтно, що кождїи початокъ не легкїи.

Недавно мавъ я нагоду бути въ руской школѣ въ Jersey City, N. J. Въ просторѣи гали засѣло до 60 рускихъ дѣтей, передъ кождымъ розгорнена книжка и зопнѣти. Однїи пишуть, а друга часть уважно слушае якъ одна зъ дѣвчатъ читае звѣнкимъ поднесенымъ голосомъ, опѣсла пояснѣе своимъ товаришамъ перечитае. Дальше йдѣть деклямацїи. Дѣвчинка чи хлопце выходитъ на естраду, поклянесть школярамъ и смѣло деклямує стишки. Декляматорку нагороджують тихимъ шемрѣтомъ и все сидѣти спокійно. Щобъ дѣти непомогли ся, редакторъ, щобъ затыгнути мильми голосочками нашу руску пѣсню. Пѣсня ле ся повною струєю зъ дитнїиныхъ грудей и слухачъ радѣе, забудѣе на хвилю, що вѣнь на чужѣи земли, та пѣ, сейчасъ стрепене ся и пѣзнае, що вѣнь не въ Галичинѣ, а въ Америкѣ, бо коли лишѣ глише на малыхъ школяриковъ, ихъ смѣли и певнїи себе лица и поглядъ ставнѣть великою рѣжницею водъ прїбитыхъ, выстрашеныхъ рускихъ школяровъ у краю. И якъ то любо дивитися та прислухуватися родичамъ, коли ихъ дѣти и ту въ Америкѣ не забудутъ

свого? Коли я пспытавъ одного батька, що его дѣтнѣи тежь ходитъ до школы, якъ ему подобає ся школа то вѣнь водновѣтъ мнѣ, що не дивѣ бы еѣ за тысяцѣю. Адже-жь то пана потѣха, наша водрада тога школа! Якже-жь не тѣннїи ти ся, коли чоловѣкъ вже певнїи, що дѣтина буде знати и по англїйски и по руски.

А отъ бачите добрїи люде, що я бачивъ! Скажѣтъ самїи, чи не варто мати такую вѣтху на кождѣмъ плейзѣ, де жиють рускїи люде? А ще с досить такихъ мѣсць, що вмѣсто засновати школу, бують ся за пова та за церковь. Церковь най буде токмо молитвы а школу такїи заводѣтъ а побачите невдовѣзъ якїи зъ того хосенѣ выйде. Ану попробуйте, а бѣгме не пожалуєте того.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ.

Оттава, днѣ 10. лютого.

Не довго треба буде чекати, а достанемо ся по золоту до Klondyke желѣзницею, а навѣтъ въ Sleeping сажѣ зможемо собѣ водгѣно ѣхати. Рядъ канадїйскїи заключивъ контрактъ зъ фирмою Mac Kenzie & Co. послиа котрого желѣзна дорожка мае стати готова до 1. септембра с. р. Проектиована лїнїя мае ѣти водъ Glensoga понавѣ рѣку Sticksine до Galbraith Post, надъ озеромъ Teslin, а звѣденнїи малї паровѣзѣ будутъ перевозити люде безъ перемкѣды ажъ до Dawson City. Крѣмъ того зьобовязали ся контрактѣи до 1. марта с. р. уможливити тою лїнїєю дорожку, щобъ люде могли до Dawson City достати ся, нѣмы еще дорога желѣзна буде скѣнчена.

За то дуже важне прїняте одержали контрактѣи запомогу водъ ряду: 25.000 акрѣвъ землѣ въ околицѣи Yukon за милью желѣзной дорожки. Въ тої околицѣи земля подѣлена великими парцелями по 6 и 3 миль, зъ того выпадѣ все одна милья для ряду, а одна до контрактѣровъ. Зъ выконаного золота мае правительство достати 1 процентъ. Контракторы мусѣли заложити въ Оттавѣ \$250.000 запоруки. Ветупнїи роботы мають въ найблизѣмъ ча-

сѣ початися. Водѣ коледѣ въ Crow's Nest мають заложити 1000 рѣбѣтнїковъ, заложити ихъ въ живѣсть, одѣжь и знарады до роботы и саними перевести на мѣсце роботы.

Нашїи люде, котрїи мешкають въ околицѣи Edmonton, а есть ихъ близько 100 родинѣи, повиннїи користати зъ тої способнѣи и ихати ся до роботы до коледѣ. Богато есть молодыхъ хлопцѣвъ на колонїи Rabbit Hill и за Едною, котрїи бы повиннїи йти на роботу, а водтакъ спробувати щастѣ въ золотыхъ майнахъ. На печѣи нѣчого не вылежнѣе. А така добра способнѣи надарѣе я. Троха труднїише достати ся зъ Пеннспльвенїи до Klondyke — але я думаю, що нашїи Лемки, що роблять въ Canmore, Alta при вулгю, скорше водважнѣе ся поїити до роботы при тої коледѣ, а водтакъ спробувати щастѣ въ майнахъ, якъ нашїи Подоляки. Якъ бы такъ зѣбрала ся пачка здоровыхъ хлопцѣвъ зъ Пеннспльвенїи и скочили тамтуда. Все одно — зыскъ — страта — а не богато коштыє, за 25 долар. можна заѣхати на мѣсце. — Такожъ коло Prince Albert, въ рѣкахъ Нау и Buffalo водкрито множество золота. Богато люде поѣхало тамтуды, щобъ перековать ся, чи варто брати ся въ рѣцѣи и шукати за золотомъ.

Корреспондентъ „Свободы“

Брокенгедъ, днѣ 4. фебруара 1898.

почтенна редакцїи „Свободы“

Якъ мило, думаю, кождѣму правому Русинѣи читати въ нашѣи „Свободѣ“ о различныхъ постунахъ нашего рускаго народа такъ въ старѣмъ краю якъ и тутъ въ Америкѣ. Мы Русины жиючїи тутъ въ Америкѣ на вѣльнѣи землѣи, повиннїи брати въ елькїи прикладъ водъ нашихъ братѣвъ въ старѣмъ краю, що имъ не такъ легко поступати въ справахъ народныхъ, якъ намъ тутъ, а однако-жь они насъ о много выпередили. Намъ Русинамъ тутъ въ Америкѣ хотѣвшимъ стати хотїи на рѣвнѣи зъ нашими братими въ старѣмъ краю, нѣчо яшого не бракъ якъ охоты и свѣдомости, бо нѣчого не маємо на перемкѣды. Всякїи дорожки такъ въ справахъ политичныхъ, якъ и народныхъ суть для насъ вѣль-

VIII.

— До тяжкой школы воддавъ еси мене Боже! Впривадивъ ты мене до тої высшой школы бѣды и дверѣ затрѣснѣвъ за мною! Чи думавъ я вчера, коли легкимъ крокомъ выходявъ зъ рѣдного двора, що нынѣ поверну до него зъ путами на рукахъ, збитый, въ погордѣ, порѣванымъ зъ найнижшими и суротїи ихъ навѣтъ униженнїи, бо злочинець. И якъ же скоро та школа наповнила тѣло мое терпѣнемъ а душу роспуюкою!

Такъ думавъ панъ постушаючи середъ гайдукѣвъ на подвѣре своего двора. На ганку сидѣвъ новый панъ — вѣнь знавъ, хто то бувъ въ его власной шкурѣ, але уста мавъ замкнѣнїи. Побачивши незвыкльи походѣ, выйшовъ напротивъ него. Поглянувъ супокѣио, зъ выразомъ жало на трупа и на вынутаго, довго вдвѣлявъ ся въ него своими лагодными очима, въ концѣ запытавъ:

— За що ты вбїгъ моего завѣдателя? Панъ чувъ, що въ словѣ „моего“ въ голосѣ его тремтѣла непевнѣсть и догадавъ ся, що и у нового пана помимо змѣненого обличїа пасмо свѣдомости своего я не перервало ся, лише уста такъ само булї замкнѣнїи, якъ и у него. И водповѣвъ:

— Убивъ, бо такъ было треба.

— Що-жь вѣнь провинивъ?

— Надъ низшими катѣ, передъ высшими брѣхачѣ, дбавъ только про себе самого.

— Але що-жь вѣнь тобѣ зробивъ?

— Менѣ? Казавъ мене бити за спѣзнѣне и —

— И що?

Панъ мовчавъ, не мѣгъ розповѣсти розмовы зъ сусѣдскимъ завѣдателемъ.

Тымчасомъ покинуло сторожѣвъ права, котрїи водъ учора ще перебували въ дворѣ, бо скатованїи вчера преступнїи не могли йти, а подводи годѣ было достати. Ти взяли нового злочинцѣи въ свои руки.

— За що ты забивъ завѣдателя? — Бо такъ было треба.

Больше не могли водъ него нѣчого попытати ся.

— Чекай, заразъ ты намъ больше выпѣвѣешь! — сказали и зачали переводити зъ намъ слѣдство по своему. Але хоча кровь брызкала зъ перевязанныхъ батономъ пальцѣвъ, хоча розпалено шпыню пообсмалювано ему лїтки а намочеными въ соли шнурами посѣчено до крови его плечѣ, — нѣчого больше крѣмъ тыхъ словъ не выдобуто водъ него. Ажъ надъ раномъ по водбутыхъ мукахъ зложено повязанныхъ вязнѣвъ на драбнїиный водъ и водвезено до мѣста. Коли водѣжджали зъ села, загудѣли дзвонѣи зъ сельской дзвѣннѣи на знакъ, що заразъ водбуде ся похоронѣ. Часъ бувъ робучїи, отже попѣ казавъ зъ рана вынести на кладовище трупы жѣнки и сына Грїцькового, щобъ ихъ покрѣпити и поховати, поки роса зѣйде зъ сѣна. При гомонѣ дзвонѣвъ, котрыхъ нѣколи не мавъ уже почути, скатованнїи злочинець зарыдавъ першїи разъ тяжко и болуоче. Чувъ, що сердце его тает, что тѣло его зломанѣ, что все скѣнчило ся для него на свѣтѣ и не бажавъ уже нѣчого больше, якъ лише спочити побѣчь свои няньки и своего братчїица.

IX.

Пѣвъ року минуло водѣ того днѣ, коли чезъ улицѣи головной мѣста на гору за мѣстомъ тягнула величезна юрба народу. Посередѣ узбрѣенныхъ поѣшпакѣвъ ѣхавъ водѣ, а на шлѣму при-

кованнїи сидѣвъ чоловѣкъ блѣднїи, змученнїи и передъ часомъ зѣвляльи. То бувъ убїицѣи завѣдателя, засудженнїи на смерть, котрого власне вели до мѣсця, де чекала на него шибениця.

Вѣнь очевидно водѣ давна знавъ, що его чекае и не показувавъ трѣвоги. Здавало ся навіть, что бажавъ смерти, иншїи зновъ казали, что то проста худобина съ тупымъ чутемъ и що супокѣи той, то глупота а нѣщо больше.

Побѣчь провинника стоявъ попѣ и говоривъ ему довго и переконуючо до сердца, говоривъ про скруху, про покуту за грѣхи въ житю и про справедливѣсть божу сподучену зъ безграничнымъ милосердемъ. Та выгубатець чи то зъ глупоты, чи зъ закаменѣлости не слухавъ, чи не розумѣвъ тыхъ наукъ.

— Дивѣтъ, анѣ разу не перекрестить ся! — кричали за нимъ стѣрѣи богомѣлки.

— Иди, йди безбожнику! Чортѣи запродавъ ты душу, швидко достанешъ ся въ его пазурѣ.

— Такого порядного, честного и приемного чоловѣка замордувавъ и то зовсѣмъ безъ причини и анѣ крїхты жало! — говорили иншїи.

— Знаете, коли бы бувъ показавъ жалѣ, то може булї бы ему злагодины кару.

— Е, а я завѣгда кажу, что тутъ, особливо тутъ не можна мати наименшой злагоды. Разъ хлопѣи попусти, то Богъ знае на что вѣнь водважнѣе ся.

Панъ слухавъ тої розмовы, але сердце его было супокѣио, не обурювало ся и не бутувало ся. Вѣнь розумѣвъ, что тї люде не знаютъ, что говорятъ и жулувавъ ихъ.

Наразъ почувъ, що хтось доторкнувъ ся его плеча. Обернувъ лице и побачивъ побѣчь себе того самого молодца, котрїи коледѣи выдѣлѣи

его до хлопской хаты. Лице молодца было ясне, промѣннѣе. Водѣ сказавъ:

— Ну, що-жь? перебувъ еси школу?

— И доходжу до концѣи — додавъ панъ.

— Прѣба твоя скѣнчила ся. Може хочешъ вернути назадъ до житя, до своего двора?

— Киненнїи подѣ колеса суспѣльнои машины, рѣсторощеннїи, роздавсннїи мавъ бы я жити дальше? Нѣ, не хочу. Бажакъ концѣи.

— Ну, то до побаченїи!

Але панъ сидѣвъ потонувши въ думкахъ и не чувъ тыхъ остатныхъ словъ. Надѣя на жите, на давнѣише жите такъ давно вже щезла зъ перѣдъ его очей, що въ першѣи хвилѣи при словахъ молодца вѣнь навѣтъ не мѣгъ повѣрїти въ еи итнованѣе, въ еи можливѣсть. Але заразъ въ слѣдуючѣи хвилѣи воджнѣи ще давнїи спомини, зъ понурои темрявы выплѣсла вознищенна лѣбовъ до житя и вѣнь мимохѣтъ вытїпнѣвъ руки въ сторону молодца и крикнувъ:

— Ахъ нѣ!... Прѣсти менѣ!... Хочу жити! хочу вернути до того чимъ бувъ. Хочу любити, терпѣти и борити ся!...

Але молодца вже не было при нѣмъ а слова его, незрозумѣли и дивнїи, выкликали только новїи проклятия середъ старыхъ богомѣлокъ.

— Чорта кличе, щоби его спасъ... хоче жити розбїшака!...

— Се-жь божѣвольннїи! — мовили другїи.

— И такихъ людей вѣннѣють, замѣсць воддати ихъ до шпитала!

— Вовка чи здорового, чи скаженого однаково треба вбївати. А въ отьсому разѣ особливо треба дати водстрѣннѣи прикладъ другимъ.

И звольна, якъ рѣжнобарвиста рѣка, посувавъ ся величезннїи походѣ улицями, чимъ разъ

ий, але чи хочемо п дбаемо о те. Найбольшо перешкодою єсть неспвдомость и щобы тому занобчи повиннсьмо всьми нашими силами старати ся о заведе не школь публичных по всьх наших колониях, хотий бы насъ ино мале число було, а въ той часъ можемо надьятись и правдивого воскресеня нашего руского народа.

Незнаю я уставовъ школьных въ Сполученыхъ Державахъ чи суть такъ якъ у Канадѣ, бо то въ Канадѣ устава школьна каже, що на пятеро дѣтей въ лѣтахъ школьных, мае право розпочати школу, если въ той мѣсцевости еще жаднои школы нема. Власть канадйська не то щобы буди, противна многимъ заведениямъ школь публичныхъ, але много еще помагае школамъ платати учителя и т. д.

Отже показуєсь що нема тутъ журбы о удержане учителя, а осадники лише мають собѣ выставити будынокъ школьный своимъ коштомъ, а якъ бы и того не могли, то рядъ имъ по може.

Водъ колп читаю „Свободу“ то суть тамъ дописи про церквы въ Канадѣ, а о школь анѣ не згадує нѣхто.

Не маю тутъ на мысли милй брата водраджувати Васъ водъ ставляни церковъ бо и церквы намъ треба, але школы потрібнѣйши. Бо хто-жъ насъ веде по блудныхъ дорогахъ, якъ не наша власна неспвдомость въ зглядяхъ такъ духовныхъ якъ и моральныхъ? Хто-жъ завѣвъ (пытаю ся) нашихъ Русановъ въ Брандонъ до баптистского костела? Хто переводить нашъ народъ на вѣру кривославну — якъ не наша згубна темнота? Въ правдѣ, що намъ вже за пѣзно до школы ходити, але повиннсьмо памятати о томъ, що мы родичѣ, мусьмо водповѣдати передъ Г. Богомъ за выховане дѣтей нашихъ. И такъ, если поставимо церкву, а не маємо достаточного фундушу на удержане проводника вѣры святои, то и невелика намъ користь зъ неѣ, бо священникъ дуже зрѣдка до насъ загостить, а церквѣ будє цѣлымъ мѣсяцямъ замкнена.

А если поставимо школу, до котрой власть платити удержане профессора, то дѣти нашй будутъ черпати пожитокъ, а и мы старшй можемо мати велику выгоду и пожитокъ зъ того. Коли бы лишь священникъ до насъ загостить, то мѣгъ бы въ школь Службу Божу водправити, бо на се має каждый священникъ въ Америкѣ позволене водъ духовнои зверхности, що може набоженство водправити хотий бы въ наибѣднѣйшій хатинѣ або и подѣ голымъ небомъ. Задлятого то-жъ розважнши рѣчь добре, если есьмо еще слабыи экономично, то повиннсьмо перше старатись о поставлене перше школы якъ церкви. И школа зъ добрымъ учителемъ приносить славу Г. Богу такъ якъ и церковь; безъ науки не годнсьмо ся навчити познавати Бога и его законы; безъ науки не годнсьмо вступити на жадну добру дорогу, котра бы насъ привела до правдивои цѣли. — Якъ великою ганьбою покрывають Русины зъ Брандонъ наше руске имя переходячи на вѣру баптистку, такъ подобно поступають и нашй декотры Русины въ Брокенгедѣ. Нехотѣвъбымъ сего выявляти передъ цѣлымъ свѣтомъ, але мушу

ЩО ЧУВАТИ ВЪ СВѢТѢ?

У насъ страшно лихй часъ. Сотки тысячъ робѣтничковъ безъ працѣ. Цѣлы родины гинуть зъ голоду. Панки бавлять ся, выдумують рѣжого рода спортовй забавы, а подѣ ту хвилю наибольшій панскй спортъ, то процесъ въ Wilkes-Barre, Pa. Щось перебоккують за войну зъ Испанією, але то сканचितь ся на нѣчьмъ.

А н г л і я не може погодити ся зъ Россією еще до генеръ, хто має пожитити Хпнамъ грошѣ? Щасливй Хпнчикъ, навѣтъ не хочуть грошей, а самй имъ цають, а ту бѣдншй Вѣденъ хтѣвъ на газъ пожитити тай ледви во ледни выдобувъ пожитку въ Берлинѣ.

Въ Австрійи ще досп посла на ваканціяхъ — цѣсарь самъ радить зъ міністрами. Академики мають добры часы, бо позамыкали университеты.

Въ Греціи осточортѣвъ королеви тронъ и вѣнь носить ся зъ гадкою уступити на користь републики. Его сынъ по указу всемогучого цара російского має достати посаду намѣстника Креты.

ля покаяня другихъ. Не велике число насъ Русиновъ живе тутъ въ Брокенгедѣ, розкиненыхъ помѣжъ Англичковъ, Поляковъ и Нѣмцевъ, и не дуже бы намъ тутъ эле було, если-бисмо хотѣли солідарно держатись, але до того треба-бъ шандарѣвъ австрійскихъ, щобъ хотий въ важной справѣ на часъ до купы насъ зогнати. Безъ тыхъ анѣ мовы. Минувшого тыжня малємо справу школьну перевести. Одень зъ нашихъ людей, котрый єсть комитетомъ школьнымъ на рокъ 1898, старавъ ся всьма силами скликати нашихъ Русиновъ на митингъ — щобъ мѣгъ ту цѣлу справу всьмъ докладно представити и приваляти не намъ приво при собѣ затримати. На то доставъ водповѣдъ водъ декотрыхъ не розумѣючихъ цѣлкомъ рѣчи, що имъ жаднои руской школы не треба, анѣ руской мовы, только нѣмецкой и англійской, и на только що самй не прийшли, але еще и другыхъ водмовили, такъ, що зъ кѣлькадесятъ Русиновъ заледве прибуло кѣлькохъ. Отже подумайте милй братъ читателѣ, що можна вдѣяти зъ такими людьми, котры свою рѣчпу материньску мову называють не потрібною, а мову, котрой цѣлкомъ не розумѣють, называють доброю и пожиточною. Ветѣдъ и ганьба! Зъ того показує ся, що тотй нашй водступникъ готовй бы и нашои св. вѣры выречи ся, если бы тутъ якій облудникъ заѣхавъ, а еще що и приобѣцявъ. — Намъ повиннй служити за прикладъ Чехи въ старѣмъ краю, якъ повиннсьмо нашу мову шайовати и розширяти, а не еѣ вырѣкати ся.

Черезъ тотй всѣ нѣкчемнй поступки нашихъ людей, удаю ся зъ великою прозьбою до всьхъ нашихъ рускихъ священниковъ, щобы були ласкавы водправити Службу Божу на итенцію нашихъ водступниковъ, щобы ихъ Всемогущій здоровымъ розумомъ освѣтивъ, а вашои молитвы выслухавъ и обдаривъ солідарностію и честію нашъ рускій народъ, что зъ серця бажає собѣ щирій Русинъ

ІОАНЪ КОМАРИЩКІЙ.

Нѣмецкій цѣсарь дуже гнѣває ся на соціалістѣвъ и де може то робити имъ пакости. Ссціялисты только гѣшатъ ся тымъ, бо такє поступованє цѣсаря только скрѣпляє ихъ партію. Збирає ся цѣсарь въ подорожъ до Ерусалима. Султанъ робить вже напередъ великй приготования, щобъ достойно прийняти своего дорогого приятеля.

Въ Галлиціи водбуваєсь теперъ „sejmik polski.“ Зѣхала ся шляхта зѣ всьхъ закутковъ Галилеи и радить раду по буфетахъ. Панъ Stasio Vadeni крикне „nie rozwalam“ и шляхта зъ нѣчьмъ розвѣе ся домѣвъ. Кѣлькохъ лѣокавъ зъ руского роду увиває ся коло панковъ и жебрають, що дасть ся выжебрати.

Н а н а ш ѳ й амер. Русинѣчього нового. Правда, пошовъ старшй патриотъ зъ Greenland на складъ, але то такє незначне, якъ бы нѣчього не стало ся.

НОВИНКИ.

ЗЪ ПАРИЖА

Золя передъ трибуналомъ присяглыхъ.

Очи цѣлого свѣта зверненй теперъ на Парижъ, де водбуває ся сензаційный процесъ Е. Золя. Сей писатель оскарживъ публично въ газетѣ найвысшихъ дигнитарѣвъ державныхъ о те, що онъ невннно засудили Дрейфуса, а въ процесѣ Естергазого поповнили збрѣдцо противъ всякой справедливости. Рядъ выточивъ процесъ Золя и въ актѣ оскарженє зовѣсмъ поминувъ справу Дрейфуса, що власне головно Золя росходило ся. Богато свѣдковъ завѣзваныхъ, особливо войсковыхъ, не хотѣли свѣдчити. Цѣкавы Парижане наповняють що-дня судовую салию по береги и кричуть, що силы або противъ Золя, або за нимъ. Золю кѣннй полісмены водпроваджають зъ суду домѣвъ. Енераль Гонце вдваривъ въ лице адвоката Золя Labori, почала ся бійка въ судовѣи сали и судія мусѣвъ перервати росправу. Золя змыкнувъ бѣчьныи дверми. Процесъ дальше продвжас ся. Нѣхто не сумнѣває ся, що Золя процесъ пропрає.

Монако въ Америкѣ.

Богатй дарможды зложили въ Chicago 2 миліоны долларѣвъ на устроєне дому газардовой гры на способѣ такій, якій єсть въ Monte Carlo. Недалеко Detroit, на канадйской сторонѣ выбрали малый островецъ „Fighting Island“ и тамъ мають побудувати домъ гры зъ всякимъ возможнымъ комфортомъ. Зъ Chicago и зъ другихъ побережныхъ мѣсть будутъ панки приѣзжати собѣ кораблемъ на островъ.

А робѣтнички гинуть зъ голоду.

Секретарь стану Влісєвъ дававъ недавно въ Вашингтонѣ обѣдъ для 50 особѣ, котрый коштовавъ 10—15 тысячъ долларѣвъ. Самй цвѣтъ на столѣ обѣдовѣмъ стояли 5 тысячъ долларѣвъ, а стравы и напитки на одну особу коштовали 150 долларѣвъ. Разомъ цѣлымъ той славнй обѣдъ коштовавъ 10—15 тысячъ долларѣвъ, а робѣтнички гинуть зъ голоду!

Н а ш и м ѣ бизнєсѣстамъ дай Боже вытримати!

Цлова война помѣжъ Америкѣю и Нѣмечяною. Нѣмецке правительство выдало розпорядженє, щобъ свѣжихъ овочѣвъ американскихъ до Нѣмечины не впускати. Отсе першй важнѣйшй наслѣдки господаркы McKinley, се богодати зъ высокои цловѣи тарифы Динглея. На око здає ся, що то нѣчь. Однакожъ, якъ статистику выказує, Америка збувала свои овочѣ на маркетахъ нѣмецкихъ за кѣлька миліонѣвъ долларѣвъ рѣчно. То только початокъ тыхъ наслѣдковъ, якй потягне за собою высока тарифа цлова.

Студенты страйкують.

Въ Австрійи майже у всьхъ нѣмецкихъ университетяхъ страйкують студенты, не хочуть ходити на выклады, а вчити ся и такъ они нѣколи не учать ся. Профессоры мають ваканціи. Міністеръ просвѣты завѣзавъ всьхъ ректорѣвъ университетѣвъ до Вѣдны на пораду.

Война на восходѣ.

Россія громадить свои войска въ Манджуріи. Майже всѣ военнй корабль російскій стоятъ при берегахъ Хинъ. Англія выслала свою могучу флоту, а Японія такѣъ узброєна чекає, що буде дальше?

Предложеный въ сенатѣ биль на 8 годнннй часъ працѣ

в сѣхъ державныхъ роботахъ має надѣю бути принятымъ и президентъ свое „veto“ не положить.

Хто хоче купити?

Въ редакціи „Свободы“ єсть кѣльканайцѣтъ Календарѣвъ на рокъ 1898. Хто-бы хотѣвъ ихъ набути, най напише и залучитъ: за Календаръ выдана „тов. Просвѣта“ у Львовѣ 30 цт. а за Календаръ выданный въ Унгварѣ 25 цт.

Бачность!

На повѣрчонѣи конвенціи „Р. Н. Союза“ ухвалили урядники товариства велике добродѣйство для тыхъ, що ще не належать до „Союза.“ Рѣшено такъ, що хто не переступивъ ще 35 року жытя може вступити до „Р. Н. Союза“ безъ вступного, але только въ мѣсяцю мартѣ. Передъ тымъ и потому буде вымагати ся на ново вступного. Спѣшитъ ся-жъ записувати въ томъ мѣсяцю мартѣ громадно до „Р. Н. Союза“, бо шкода пропустити такой доброй случайности—статй членомъ товариства безъ вступного.

Жиды зъ Buffalo хочуть купити Палестину и вже зложили 10 миліонѣвъ долларѣвъ.

Хочете бути спасеннй приступайте до „Союза“!

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

Въ Альбертѣ, за Едмонтонѣ, коло Едны померъ въ Канадѣ

Антѣвъ Савка,

одень зъ наибольше интелігентныхъ нашихъ селлерѣвъ въ Канадѣ. По двохъ рокахъ своего побуту на колѣвни, зложивъ свою голову въ спру землю, полишачуци въ далекой чужинѣ на волю Божу жену и четверо малолѣтнихъ сирѣт.

Хочешъ мати „good time“ види до Петра.

Вѣсти робѣтничѣ. — Altoona, Pa. Майнеры въ околицѣ Jallizin водбули дня 15. фебруара конвенцію, на котрой постановили домагати ся вышешой платнѣ водповѣдно до скалѣ, яка запроваджена по захѣдныхъ дистриктахъ.

— St. Louis, Mo. На день 2. мая того року скликана комитетомъ, складаючимъ ся зъ представителѣвъ розличныхъ уній робѣтничихъ; конвенція, на котрой мають зарядити змѣну дотеперѣшного водношєния робѣтничества до капиталстѣвъ, державы — особливо що до ненавѣстного права „injunction“ — обдумати способѣ тѣснѣйшоп лучности помѣжъ всьми робѣтниками и щобъ робѣтнички брали жившу участь въ житю политичномъ.

— Страйкы англійскихъ машинистѣвъ, тревачѣи 6. мѣсяцѣвъ, въ котромъ брадо участь 35,000 робѣтничковъ, коштовавъ 3 миліоны долларѣвъ.

— Въ Питсбургу має теперъ бути 30,000 робѣтничковъ безъ занятія. — Велика фѣрма Jones & Laughlin, на Савт-Сайдѣ, хоче запровадити и недѣльну роботу по своихъ фабрикахъ, въ виду того веде ся теперъ сильна противна агітаціи по церквахъ розмаштыхъ въ респѣвѣданъ.

— Steubenville, O. По копальнихъ вугля Lewiss Bros. повставъ бувъ страйкъ зъ причины выдалєния робѣтничковъ. Понеже послѣднй не хотѣли уступити, компанія прозапроваджувала машины и тымъ позбавила ще большє люда работы.

— New York, Дня 8 с. м. 3500 кравцѣвъ застановило роботу. Причина тому, що знижено платню а побольшено число годанѣ деннои працѣ. Перше вынослъ платня 14 до 15 цт. за штуку работы лѣишой, а горшѣи 7 до 9 цт. знижено имъ платню водѣ 3 до 5 цт. за штуку а мусѣл-бъ робити о 2 години больше денно. Пѣсля такой скалѣ кравецѣ мѣгъ бы заробити тыждевно водѣ 6. дол. — За богато, щобы умерти.

— 2000 кравцѣвъ водѣ 6. розличныхъ фѣрмъ, що выробляють ковты, застрайковали такѣъ. Декотры фѣрмы згодились на жаданя робѣтничковъ.

— 400 робѣтничковъ фѣрмы Seidenberg & Co. занимаючй ся выробами цигарѣвъ, застрайковали, бо знижено имъ платню о \$1.80 за тысьчѣ.

Хто хоче читати правдиво хлопску газету, та довѣдатись якъ тамъ брати зъ своимъ ворогами, нехай запише собѣ газету:

„ГРОМАДСКІЙ ГЛОСЪ“.

Коштує \$1.50 на рокъ.

* Платити треба напередъ. * Замовляти можна черезъ редакцію „Свободы“.

Р 14

РУСКІЙ САЛОНЪ

Петра Серафима

„на новѣмъ мѣстѣ“

въ Шамокинѣ, Па.

Где якъ где, але у Серафима то уже може найлѣпше забавитись а и порядку салкуну пива выпити. Хто у него лишь разъ бузъ, не хоче больше нѣгде поити, только до него. Має такѣъ файнй галлє, где можна водбувати митинги, а и потацлювати собѣ.

Хочешъ мати „good time“ види до Петра.

Д О К А Н А Д Ы !

Якъ хто хоче ѣхати до Канады, най напише до мене листъ, а въ томъ листѣ най подасть докладно свое имя и назвиско, кѣлько має лѣтъ, имена жѣнки и дѣтей и такожь ихъ роки. Треба ѣхати до Канады черезъ слѣдуючй мѣста: напримѣръ — зъ Mt. Carmel до Buffalo, звѣдєи до Toronto, а звѣдєи до Winipeг. Дорога коштує: зъ Mt. Carmel до Buffalo \$8.50, зъ Buffalo до Toronto \$3.15, а зъ Toronto, якъ хто має водѣ мене картку достанє тикетъ ажъ до Winipeг за \$11.95, отже цѣла подорожъ зъ Mt. Carmel до Winipeг коштує \$23.60. — Самотнй можуть ѣхати и теперъ, роботу при колєи можнъ тамъ достати. Женатымъ зъ родинами раджу ѣхати при концѣ апрѣля. — Моя адреса:

Rev. Nestor Dmytrow

89 Johnson Str.

BUFFALO, N. Y.

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ,

214 W. Lloyd, Str.

— SHEMADON, PA. —

Русскій готель.

Чи вы вже люде не по-

рестанете ходити по чужихъ

готеляхъ и спомогати своимъ

негатамъ друиѣи народности?

Та по що шукаги чужихъ

боговъ! — Динѣтъ добре по-

Шенайдорѣ, а певно зна-

дете своего чолѣрка, въ ко-

трого и вино и виска и пиво

и теперъ и друиѣи добры и

все свѣжй напитокъ, а услуга

челна, бо все-жъ то у Ру-

сина. А ще който Русинъ?

Кождѣи его дуже добре знає.

Гр-жъ то Антоній Онушакъ.

Ну и лѣн-жежъ не зайдете

до него? — Грѣхъ бы бувъ

смертельный якъ бы вы Ру-

сины въ Шенайдорѣ омыва-

ли того широго Русина.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.
Хочешъ мати красну фотографію, збр- ный портретъ, зайдѣ до того фотографа. Нергашъ зѣ слобѣ зайдѣ зъ жыкою до него, дай ся впити, а будешъ матъ на цѣле жыте памятку. Маєшь ладну дитинку дай фотографувати у него, а будєи мати краснй образъ, єсть у Васъ братство. най зайдѣ до того фотографа, а вѣтъ важъ зробить фотографіи и портреты, якы хочете. — У него рѣшоронди фотографіи и портреты можєи замовити и го по дуже умѣркованѣи цѣнѣ. — За роботу гварантує.

НАЙТУШНА НА СВѢТѢ
машинна до друкованя
ЗА \$1.50
Той образокъ представляє машинку до друкованя листовъ, адресѣвъ и т. и. Кождѣи, хто лишь знає буквы, може пеш легко друковати. Буквы не треба складати, бо въ той машинѣ вже суть буквы и числа уложєни радѣмъ на одномъ илейѣ. Апѣ ихъ не треба особію въ чорнилѣ мачєти, бо машинка тоє сама робить, такъ якъ и въ другихъ великихъ машинахъ до друку.
Тую машинку въ хорошей бакѣтѣ зъ флашечкою золотого чорнила пошлю вамъ за \$1.50.
За почту я плачу.
Замовленя и грошѣ посылайте на адресу:
S. Keltonik,
OLYPHANT, PA.
Lack. Co.

Юстивъ Кузмякъ.
Русскій готельничй въ ОЛИФАНТѢ, ПА.
На розѣ коло руской церкви єсть готель нашего Русина Юстина Кузмяка. Крѣмъ того, що въ готелю кождѣи може достати чистє помѣщанє и чємну услугу, то тамъ єсть ще галлє обширна и гарна на цѣле мѣсто, въ котрой водбувають ся балѣ и братскй митинги. — Идѣтъ до своего — не спомогайте чужихъ!

Н. FEINBERG,
ЗЕГАРМІСТРЪ и ЮВІЛЕРЪ.
Має свой великй складъ въ рускомъ домѣ, коло руского стору на Shamokin Str. въ ШАМОКІНѢ, ПА.
Направляє зєгирки дуже добрей танѣ. Має на складѣ великй выборъ зєгарковъ золотыхъ и сѣрѣбныхъ и сирѣдає по дешєвыхъ цѣнахъ.

РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
* Юсѣфа Осєняка *
въ ОЛИФАНТѢ, ПА.
Чи знаєте хлопцѣ, що Юсѣфъ Осєнякъ має готель на River Str. коло руской церкви въ Олифантѣ? — Ану идѣтъ подивитись, якъ красно у него. Саля красно на забавы. Пиво и всѣ иншй напитокы все свѣжй, ажъ мило выпити и забавити ся у своего.

Іосѣфъ Пейко
русскій готельничкы
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ Шамокинѣ, Па.
Запрошує всьхъ Русинѣвъ до себе на свѣжє пиво и добру виску. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейка. Чекаєшь на стрѣткарю, зайдѣ до Пейка, а нѣколи не змѣтєшь, бо кара вде попри самѣи дверѣ.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

ВѢКЪ МОЕЙ СЕСТРЫ

Написала ЕЛЕНА ГРИВЪ.

Чи знаєте Настку Слободску? Тоту акторку, чи пишу? Такъ? Такожъ, знаю досконало, та-жъ се моя сестра-близнючка, хотъ теперъ о 20 лѣтъ старша вѣдъ мене. Власно та рѣзняця вѣку есть дуже рѣдкою исторією, котру хочу вамъ оповѣсти.

Коли мы народили ся, будисмо въ рѣвномъ вѣдѣ, якъ звыкло дѣся при народженю близнюковъ, бо-жъ прецѣнь пару хвилъ не робить жадной рѣзняцѣ. — Впрочемъ старшій, бо побачивъ я свѣтъ о 12 1/2 минутъ скорше якъ моя сестра, о чѣмъ могутъ посвѣдчити мои родичѣ. Черезъ кілька лѣтъ, вынявши тыхъ пару хвилъ, мы були въ рѣвномъ вѣдѣ. Той станъ рѣвноправности тривавъ 12 лѣтъ, опѣсля однакъ....

„Кѣлько маешъ лѣтъ, ма-ла?“ — спытавъ сестру о-день пристойный мужчина. „Я“, спѣвши рачки, вѣдповѣла Настка, „я, мой нане, маю 14 лѣтъ.“

Еи рачки звавъ я на колото того, що збрехала.

„Настка“, сказавъ я, коли вѣддойшовъ той пристойный, молодой павъ, „Настка, якъ можъ такъ брехати!“

„Ты нерозумный дѣтвакъ“, подумала, „якъ я збрехала?“

„Гмъ, прецѣнь ты сказала, що маешъ чотырнацять лѣтъ, а тымчасомъ маешъ лишь дванайцять.“

„Боже, якій-же ты про-стаковатый“, вѣдповѣла, „чи ты не знаешъ, що клопцѣ и мужичны мають все тѣлько лѣтъ, кѣлько стоять въ метрицѣ хресту, а невѣсты и молоді дѣвчата могутъ лѣтъ, якъ старі або такъ молоді, якъ хочуть.“

„Чи то правда, тату?“ — спытавъ я батька, оповѣвши опѣсля цѣлу исторію. Вонъ зъ початку мовчавъ, а потѣмъ сказавъ:

„Такъ, аде ся майже такъ, але менѣ не згадуи о тѣмъ нѣ словечкомъ, чуешъ!“

„Такъ, то они не знаютъ нѣчого о тѣмъ?“ — спытавъ я.“

„Иги, Боже сохрани, знаютъ, але нерадо слушають подобныхъ бесѣдъ.“

То все мене ще не вдоволило и я пытавъ далше:

„Але звѣдки то походить, що дѣвчата могутъ бути такъ старыми, якъ хочуть?“

Мой батько оглянувъ ся тревожно по-за себе и вѣдповѣвъ: „Ты того ще не понимаешъ, мой маленькій, се имъ вроджене.“

Коли я мавъ лѣтъ чотырнацять, — моя сестра шѣснацять, коли я 16 она 17, коли я 18, 19 и 20 лѣтъ, моя сестра все ще шѣснацять. Въ тѣмъ часѣ опу-стивъ я родинне мѣсто. По трехъ лѣтахъ вернувъ назадъ и мѣжъ иншимъ довѣдавъ ся, що Настка за той часъ стала старшою о оденъ рѣкъ.

Одного дня спытавъ мене оденъ молодой мужчина, въ якомъ вѣдѣ може бути моя сестра. „Мы близнюки!“ — вѣдповѣвъ я, не крыючи.

Спочатку вонъ дуже здивувавъ ся, а опѣсля ставъ незмиръ смѣяти ся.

Моя-жъ сестра, коли о тѣмъ довѣдала ся, стала моимъ найзавзятѣйшимъ ворогомъ: Се якъ разъ то, чо женщина не прощае нѣколи.

Однакъ коли еи донька, що передъ 15 роками прийшла на свѣтъ, хотѣла мати конче 17 лѣтъ, рахунокъ для маэтри выпавъ фатально и она героично рѣшила ся стати дуже скоро старою. Въ протягу кѣлькохъ тыхъ днѣвъ мала она за порядкомъ трыдцять три, чотыри, шѣсть и вѣсѣмъ лѣтъ. Коли я досягнувъ сорока, она мене дѣгнала, а вкоротцѣ була о пару роковъ впередъ.

„Охъ“, сказала она, „ой, якъ чоловікъ старѣе ся!“

„Певно жаденъ мужчина не дивить ся за тобою“, подумавъ я собѣ.

„Але-жъ таки правда“, стогнала.

И скоило ся ще горше, бо день опѣсля стала старшою ще о два роки. Не тревало довго, коли еи донька показала склонность стати трохи молодшою. Але що за користь о тѣмъ ба-зѣмтати. Нынѣ я маю вѣсѣмдесять лѣтъ; коли въ ранцѣ звавъ газету до рукъ, на мое здивоване вычитавъ:

„Сто лѣтъ вѣку. Панѣ Настка Слободска зъ дому Бренъ святкуе нынѣ столѣтну рѣчницю своихъ уродинъ. Умуслово и физично тримае ся досконало. Рядъ желанъ и т. д.“

Моя сестра стала зарозумѣлою на се. Еи фотографии и спомини появили ся въ газетахъ, та-жъ она о вѣмъ, що пережила може собѣ такъ докладно пригадувати. Почавши вѣдъ 1800 р. пригадуе собѣ докладно, тѣлько одно, зде ся, забула, коли побачила свѣтъ. Але для столѣтної бабусѣ не можна бути строгимъ.

„Такъ, такъ“, говорить пестячи кучеряву головку внучки, „сто лѣтъ.“

„А кѣлько-жъ ты маешъ лѣтъ?“ — пытаю малю.

„Чотырнацять лѣтъ, вуй-ку!“

Добре сказавъ блаженной памяти мой батько! Се вроджене, бо доперва завтра малый шкрабъ мати-ме дванайцять лѣтъ.

Зъ именного переказавъ А. В.

Lehigh Valley R.R.

Time Table taking effect Jan. 16, 1898:

Пассажерскы трени въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 8:40 до полудня; а 12:18, 2:30, 5:28 и 8:10 по полудни.

До Philadelphia и New York-у о год. 8:40 до полудня и 12:18, 2:30 по полудн.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ станцй въ окрестностяхъ вуглевыхъ о год. 8:40 до полудня и 12:18, 2:30 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 9:40 и 11:30 до полудня; а 2:17, 4:38, 7:18 по полудни.

Экспресовы трени до Philadelphia и New York-у о год. 8:40 до полудня; 12:18 и 2:30 по полудни.

Нѣдѣльны трени до Philadelphia и New York-у и до всѣхъ станцй между тымъ мѣстами о год. 12:15 по полудни.

До Pottsville, Hazleton, Allentown, Wilkes Barre и до всѣхъ станцй въ окрестностяхъ вуглевыхъ о год. 12:15 и 5:55 по полудни.

CHAS. S. LEE, Genl. Pass. Agent, R. H. Wilbur, General Supt.

УВАГА: Хто хоче вѣхати на Вестъ, най купити собѣ тикетъ на лѣтнюю желѣзницю, бо найтуньше и найвыгодѣйша. По близши информации удѣляйте са до: J. BEN. GOULD, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

РУСКА ГРОСЕРНЯ Семана Ющак

на River Str. **OLYRHANT, PA.**

У Ющакъ достанете все, що тѣлько до вѣдена потрѣбне и найтуньше. Купуйте, братья Русины у своего бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Учѣте ся, братья мои! Думайте читайте, И чужому научайтесь, И своего не цурайтесь! Т. Шевченко.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ ОЛИФАНТЪ ПА

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКЪ

Звѣстного руского патриота.

Есть се наилучше заосмотреный зѣ всѣхъ штгорѣвъ во всѣхъ потрѣбный товары и всякого рода по якъ найтуньше цѣнѣ. Каждый тамошний Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патриотомъ, най спѣшить до своего руского шттору. Особенно нашъ газдинѣ най йдутъ громадно!

На що Юськовъ, Шмульвъ спомагати? Идѣтъ до своего.

Юліянь Копыстаньскій (Julian Kopyscanski) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салонъ руской. — Найлучший напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалы, цыгара дуже добры.

Спѣшить Братя Русины до своего братчика Юлька.

Руска бучерня. — RUSSIAN MEAT MARKET — **OLYRHANT, PA.** КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинѣ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна.

А отъ погляньте! Тамъ въ Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вонъ свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозить въ часѣ и пунктуально.

Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте вѣдъ него купувати мясо, а певно не пожалуете!

Гей темперансы, читайте! Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсе бир-у въ бутелькахъ най зайдѣ до гуртового склада Т. Улячка и п. Райткевича а певно не пожалуете.

Ану попробуйте!

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы“

Ю. Щипчика и Г. Трохановского. въ Mt. Carmel, Pa

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Братя Русины! У Бенедика достанете все свѣже и здорове мясо. Хвалити его бочернѣ не потребуемо, бо добре само ся хвалить. — Скажемо лишь, що правдивый Русинъ и патриота не буде иншого мяса вѣти лишь зъ рускои бучернѣ.

Въ каждой хвилѣ свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — маете своихъ!

ЛИШЬ ОДЕНЪ РУСКІЙ ВУЧЕРЪ НА ЦѢЛЕ МѢСТО

Бенедикъ Талпашъ напротивъ рускои плебаніи въ Шамокінѣ, ПА.

Steam Laundry.

Маэте сорочки, ковнѣрки, маншеты и другі рѣчи до прання, то занесѣтъ до Mt. Carmel Steam Laundry. Вѣдъ сорочки 10 цнт., вѣдъ ковнѣрика 2 цнт., вѣдъ маншетѣвъ 4. цнт. — Офѣсъ той есть за Righeter's-овымъ шторомъ зъ-заду.

Если кто потребуе ковнѣ и керчи на весѣля або похороны може достати по дуже низкой цѣнѣ у: **Robertson's Livery** West 2-nd Str. Mt. CARMEL, PA.

J. LIACHOWICZ (Л. Ляховичъ) 425 Shamokin st. ШАМОКІНЪ, ПА.

Польско-литевскій zegarmistrzъ и ювѣлеръ

Всякія направи zegarkѣвъ выконуе точно, танько и въ короткѣмъ часѣ и за направию гварантуе. — Мае на складѣ великій выборъ вигарѣвъ золотыхъ и сѣребныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту каждого вигарка гварантуе. Обручя слѣбны, якъ хто купуе достаетъ въ поларунку гарный будзѣкъ.

Стѣнный zegary дае на выплатъ.

O. Murdza & Bro's 46. Second st. MT. CARMEL, PA. O. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный въ найлѣпшій товары, спровадженый впрѣстъ зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожъ одяги майнерскы и посылае грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и безопасно.

Свой до своего — а до чужого не пай са. Жидѣвъ омпашае зъ цѣлака!

Гаврилъ Малнякъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку

Братя! замовляйте у своего!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЪЯРНЯ. * TROMETTERS * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank. Свѣдана, Обѣды, Вечери.

Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна.

Особній покоѣ для родинѣ. — Найлучший вина, пива, лѣкеры, виски и всѣ можливый напитокъ. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ скуреставрацію, а передовсѣмъ привѣднымъ.

Пшучій сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромейтера.

Въ готелю тѣмъ е такожъ прекрасна гая на мѣтинѣ, забавы и весѣля.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. Геренчака и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маучій яку лебуду потребуе въ Нью Йорку, чи околлицы, ловишъ вступити до того готеля, бо:

Тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитокъ всякого рода.

Достане нѣчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понезе зъ того готеля лишь пару кроковъ до непельванѣйского, лигайского и центрельского дѣла, а такожъ дѣла. вѣдѣи стрѣткаръ розходатъ са по цѣлымъ мѣстамъ и околлицы, якъ Newark, Вуаонне и т. д.

Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ.

Въ тѣмъ готелю порадатъ вамъ безплатно, де тану шифарту купити, а если не знаете, то запровадять васт охотно на дѣло, або на пѣшю, та взагалъ дадутъ всяку добру раду.

Въ готелю тѣмъ е такожъ прекрасна гая на мѣтинѣ, забавы и весѣля.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. Геренчака и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маучій яку лебуду потребуе въ Нью Йорку, чи околлицы, ловишъ вступити до того готеля, бо:

Тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитокъ всякого рода.

Достане нѣчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понезе зъ того готеля лишь пару кроковъ до непельванѣйского, лигайского и центрельского дѣла, а такожъ дѣла. вѣдѣи стрѣткаръ розходатъ са по цѣлымъ мѣстамъ и околлицы, якъ Newark, Вуаонне и т. д.

Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ.

Въ тѣмъ готелю порадатъ вамъ безплатно, де тану шифарту купити, а если не знаете, то запровадять васт охотно на дѣло, або на пѣшю, та взагалъ дадутъ всяку добру раду.

Въ готелю тѣмъ е такожъ прекрасна гая на мѣтинѣ, забавы и весѣля.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. Геренчака и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маучій яку лебуду потребуе въ Нью Йорку, чи околлицы, ловишъ вступити до того готеля, бо:

Тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитокъ всякого рода.

Достане нѣчлѣгъ таный, чистенькій и безпечный.

Понезе зъ того готеля лишь пару кроковъ до непельванѣйского, лигайского и центрельского дѣла, а такожъ дѣла. вѣдѣи стрѣткаръ розходатъ са по цѣлымъ мѣстамъ и околлицы, якъ Newark, Вуаонне и т. д.

Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ.

Въ тѣмъ готелю порадатъ вамъ безплатно, де тану шифарту купити, а если не знаете, то запровадять васт охотно на дѣло, або на пѣшю, та взагалъ дадутъ всяку добру раду.

Въ готелю тѣмъ е такожъ прекрасна гая на мѣтинѣ, забавы и весѣля.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. Геренчака и Ф. Михальского. въ Jersey City, N. J. 38 Green Str.

Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або маучій яку лебуду потребуе въ Нью Йорку, чи околлицы, ловишъ вступити до того готеля, бо:

Тутъ достане найздоровшій и найтаншій напитокъ всякого рода.